



החבר ההודי של
נתניהו בצרות
עמ' 8

מועלי כל הארצות התאחדו!

זה הדור

ZO HADEREKH زوهديرخ

גיליון 23 / 12 ביוני 2024



רדיקלית מדי עבורם

"בהוצאת רדיקל, המתמחה בספרי סביבה, השקיעו כבר 50 אלף שקל בספר של פעילת האקלים הנודעת גרטה טונברג, אך לאחר שפנתה נגד ישראל גזנו אותו. איתמר ויצמן ויונתן יעקבזון, מקימי הוצאת הספרים 'רדיקל', קיבלו מיד החלטה: 'ספר האקלים' של טונברג, שאותו סיימו לתרגם במטרה להוציאו לאור בישראל – ייגנז".

שני אשכנזי, "כלכליסט", 29.5

תפיצו להיעדר תחבורה ציבורית בשבת

"סגן שר התחבורה אורי מקלב נשאל בכנסת מדוע משרד התחבורה הפסיק את עבודות הרכבת בשבת. הוא ענה כי: אין ברצונו לפטור עם התשובה 'כי ככה זה בסטטוס קוו' כיוון שהסטטוס קוו המקורי של העם היהודי הוא שמירת שבת והפיצוי לאזרחי ישראל יהיה בזה שהשבת תישמר".

יהודית לזרוביץ, אתר "סרוגים", 29.5

הבטיחו, אבל לא הבטיחו לקיים

"מחירי ההשקה של הרשת הצרפתית החזיקו למשך רבעון בלבד, ומאז התייקרו מותגי הספקים וגם מוצרי המותג הפרטי שלה. מהבטחתם של ראש הממשלה בנימין נתניהו ושר הכלכלה ניר ברקת להוריד את מחירי המזון באמצעות השקת קרפור נותר רק הניחוח הצרפתי. הרווחיות הגולמית של קרפור, שבשליטת אלקטרה צריכה של האחים דני ומייקי זלקינד, הסתכמה ברבעון החולף ב-28.7% מהמכירות, לעומת 23.6% ברבעון השני אשתקד, אז הושק המותג".

נורית קדוש, "כלכליסט" 30.5



דברים בשם אומרם

ההדר הביתר"י של יו"ר הליכוד

"ראש הממשלה בנימין נתניהו לא השתתף בהלווייתו של דוד לוי לשעבר סגן ראש הממשלה ומראשי הליכוד".

ידיעה ששודרה ברשת ב', 3.6

אלא מה

"בעלי ההון הגדולים שנטשו את טראמפ עם תחילת משפטו, שבים ותומכים במועמד שהורשע לאחר שהבטיח להוריד מסים לעשירים ולתאגידים הגדולים. תוך 24 שעות הוא קיבל תרומות בכ-53 מיליון דולר למגבית הבחירות לנשיאות ארה"ב"

מיגל חינמס, כתב "אל פאיס" בארה"ב, 1.6

לא יפה, לא מכירים בכיבוש של האחרים

"משרד ראש הממשלה התייחס למפה שהציג נתניהו בריאיון לרשת הצרפתית שבה נראה שטחה של מרוקו ללא סהרה המערבית, ומסר כי 'נעשתה טעות במפה שהוצגה'. לפי הודעת המשרד, 'ממשלת ישראל בראשות נתניהו הכירה בכל השטח הריבוני של מרוקו, וכל המפות הרשמיות במשרדו תוקנו בהתאם'".

איתמר אייכנר, "וויינט", 31.5

לידיעת הקורא ג'ו ביידן

"הפצצות שצה"ל השתמש בהן להתנקשות בשני פעילי חמאס ברפיח, שכתוצאה ממנה נהרגו עוד 45 פלסטינים שהיו במחנה עקורים סמוך, הן מתוצרת אמריקאית – כך לפי מומחי נשק שבחנו סרטונים שצולמו למחרת התקיפה. מהבדיקה עלה שמדובר בפצצות שפותחו בארצות הברית ומיוצרות בה, וישגורמים רשמיים בארה"ב דחקו בישראל להשתמש בהן יותר, כדי לצמצם את הפגיעה באזרחים בלתי מעורבים".

"ניו יורק טיימס", 29.5

האיש עליו הכריזה חב"ד 'שגריר האור'

"נגיע למצב בו האנשים יסבלו מחרפת רעב ויאלצו איך שהוא להתמודד עם המצב. אבל איש לא אמור להתערב בהקצאת המשאבים של השוק. בסופו של דבר משהו ימצא פתרון".

נשיא ארגנטינה חבייר מיליי, "לה נסיון", 30.5

תוכרז באר שבע כהתנחלות

"אם אפשר להכריז על התנחלויות כחלק מהנגב כפי שרוצים שרים בממשלה, אפשר להכריז גם על באר שבע כחלק מההתנחלויות ואז נקבל תחבורה ציבורית בחצי מחיר, בתים פרטיים לכל אחד, 40 אחוז יותר לחינוך פר תלמיד, מבני ציבור כל 20 מטר, פטור ממס הכנסה, וגדוד פרטי של צה"ל שישמור לי פה מסביב?".

ציוץ של ג'ון בראון, 23.5



מכתבים למערכת

יש הרוצים לנפח את הצבא

הפולמוס הציבורי שהתפתח סביב העתירה לבג"ץ בנושא גיוס החרדים חשף, כי בעקבות המלחמה ישנם החפצים לנפח את הצבא, קרי: לבנות צבא גדול ככל האפשר. צבא מנופח מחפש "משימות" ו"תעסוקה מבצעית", ההיפך ממה שנחוץ כעת: חתירה לשלום.

ישנם גם אחוזי טירוף הרוצים לרדוף אחר הציבור החרדי, גם החרדים העובדים לפרנסת משפחותיהם. כלומר מי שלא לומד במסגרת חרדית אלא עובד - אליו ישלחו לוכדי עריקים שיזכירו לו וגם לי את קלגסי הצאר בימים ההם.

אם יקרה מה שרוב האופוזיציה הצינונית רוצה - הציבור הערבי יהיה על סף רדיפה דומה. ולא זו בלבד - גם אם ערבים לא יגויסו בכוח, ההתניה של "צבא תמורת זכויות" תהפוך מוסכמה גורפת.

השירות הצבאי אינו חובה רגילה. הוא לא דומה לתשלום מסים או לשמירה על חוקי התנועה. תכלית הצבא - למשטר קבוצה הגדולה של בני אדם ללא זכויות כלל, הפלסטינים. תפקידו של הצבא הוא לאכוף משטר המשמר את חוסר הזכויות שלו.

עמדה עקרונית בדבר הפרת הדת מהמדינה והפוליטיקה מהדת לא מבטלת את חובתנו להתנגד בכל הלהט לניסיון לבטל את הפטור משירות צבאי למגזר החרדי. זאת, בדרך להרחבת הפטור למגזרים נוספים ולביטול גיוס החובה.

יובל הלפרין, ת"א-י 19

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל

zohaderekh@gmail.com

או לחיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

בצל המלחמה, הפיכה משטרית על סטרואידיים עיתונאים ומרצים על הכוונת

מהאקדמיה". ההצעה בצירוף חתימותיהם של נציגים מסיעות הקואליציה והאופוזיציה, נתקלה בגינויים רמים יותר. בגיליון "זו הדרך" האחרון (5.6) צוין שבמרכז החוק המוצע עומדות סתימת פיות והסתה בלתי-מרוסנת נגד מרצים במוסדות האקדמיים. לפי ההצעה, שיזמה התאחדות הסטודנטים הארצית בתמיכת הארגון הפשיסטי "אם תרצו", יחויבו המוסדות האקדמיים לפטר בהליך מזורז ובלי שלם פיצויים מרצים שיתבטאו באופן שהם יפרשו "כשלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, כהסתה לטרור וכתמיכה בארגוני טרור ובמעשי טרור נגד ישראל". לפי הצעת החוק, המועצה להשכלה גבוהה (מ"ג) תטיל סנקציות תקציביות על כל מוסד שלא יפעל כך.

העברית נגד סתימת פיות

בשבוע שעבר הצטרפה האוניברסיטה העברית למערכה נגד החוק לסתימת פיות באקדמיה. בישיבה מיוחדת של סנאט המוסד הוותיק התקבלו מספר החלטות בהן האוניברסיטה "שבה ומצהירה על מחויבותה להגנה על חופש הביטוי ועל החופש האקדמי חיונית במיוחד בזמן מלחמה. דיון פתוח וביקורתי במדיניות הממשלה הוא יסוד הכרחי בחברה מתקנת. הנהלת האוניברסיטה העברית והסנאט מחויבים להגן על חופש הביטוי של כלל חברות וחברי קהילת האוניברסיטה.

ההנהלה והסנאט מצטרפים לגינוי התקיף של ועד ראשי האוניברסיטאות (ור"ה) לקמפיין המסית נגד הסגל. אנו מתנגדים ליוזמות חקיקה להגבלת חופש הביטוי באוניברסיטאות ובפרט להצעת החוק המסוכנת והלא דמוקרטית של יו"ר הקואליציה ביוזמת התאחדות הסטודנטים, וקוראים להסירה מסדר היום".

כך הצטרפה האוניברסיטה העברית לארגון "בשער – קהילה אקדמית למען החברה בישראל", ל-ור"ה, לוועד ראשי המכללות (ור"ם), ל"מאבק האקדמיה" שהקימו מרצים כדי להיאבק בהפיכה המשטרית, למועצה המתאמת של ארגוני הסגל האקדמי הבכיר, לאקדמיה לשוויון ולחדש – בכנסת ובמוסדות להשכלה גבוהה. כל אלה הביעו התנגדות נחרצת, וגינוי מהדהד להצעת התיקון לחוק המועצה להשכלה גבוהה. בתוך כך, שיגר נשיא אוניברסיטת תל-אביב פרופ' אריאל פורת (9.6) לסגל ההוראה, לסטודנטים ולעובדים המנהליים את המכתב הבא: "לפני ימים אחדים הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק שאם תהפוך לחוק תפגע אנושות בעצמאותה של האקדמיה הישראלית ובחופש האקדמי של חבריה וחברותיה. לשמחתי, אגודת הסטודנטים של אוניברסיטת תל אביב, ואגודות סטודנטים וסטודנטיות נוספות בעקבותיה, התנערו מיוזמת החקיקה". לדבריו, "אם הצעת החוק תהיה לחוק, יחויבו המוסדות האקדמיים בישראל לשמש גופי התחקות, בילוש, שיטור ואכיפה, שעה שתפקיד זה מוטל, במדינה דמוקרטית, על המשטרה, הפרקליטות, בתי המשפט ושירות בתי הסוהר". הנשיא, המשפטן פרופ' פורת, קרא: "לא לאפשר לכוחות רעים להשתלט על האקדמיה".

שמואל אורניץ'

ראש הממשלה בנימין נתניהו נוהג לקטרג על יריביו ועל אויביו שהם "עוסקים בפוליטיקה קטנה". הביטוי שב ועולה כמעט בכל פרסום היוצא ממשרד ראש הממשלה או מדובר הליכוד. בכל הנוגע בבני גנץ, השר שהתפטר ב-8.6 מממשלת הימין, ואשר הטיח בנתניהו שהוא הססן בניהול המלחמה, קשה עד מאוד למצוא הבדלים מהותיים בין עמדותיו לבין עמדות הממשלה שנשט והעומד בראשה.

נתניהו ושותפיו הפשיסטים והמשיחיים ממשיכים לעסוק ב"פוליטיקה גדולה": במאמץ לשוב ולכבוש את רצועת עזה, ובמאמץ לקדם בישראל הפיכה משטרית על סטרואידיים. שתי הצעות חוק שהונחו באחרונה על שולחן הכנסת שבות ומוכיחות שההפיכה המשטרית נמשכת ביתר שאת.

מראיין צפוי לחצי שנת מאסר

ח"כ צבי סוכות (הציונות-הדתית) הציע בשבוע שעבר לתקן את "חוק אל-ג'זירה" הידוע לשמצה כך שלממשלה תהיה סמכות לא רק לחסום שידורים של ערוץ זר "הפוגע בביטחון המדינה", אלא גם להעמיד לדין ולכלוא לחצי שנה כל אדם שעוסק בפעילות השידור בערוץ, כולל ספקי שירות או מרואיינים. כך, גם מרואיינים!

עוד מציע ח"כ סוכות להגדיל את סמכויות שר התקשורת תחום זה ולהאריך את תוקף החוק, המוגדר "הוראת שעה", מעבר לתקופת המלחמה, ללא הגבלה בפועל. לכאורה, החוק עוסק בערוץ בבעלות קטארית. אלא שהמחוקקים מן הימין הקיצוני כבר הבהירו, כי "החשש מהפגיעה בביטחון" מצד שידורי אל-ג'זירה ממילא לא עמד ואינו עומד נגד עיניהם.

חברי הקואליציה בוועדה לביטחון לאומי של הכנסת, שעסקו בניסוח החוק, בראשם יו"ר הוועדה צביקה פוגל (עוצמה יהודית) ושר התקשורת שלמה קרעי (הליכוד), הצהירו כי החוק שהם מציעים לא יסתמך על חוות דעת ביטחונית אלא יהיה תלוי בשיקול דעתם בלבד. לפי הצעתם, שיקול הדעת שלהם יספיק על מנת לסגור כל כלי תקשורת, לאו דווקא כלי תקשורת זר, ללא פיקוח משפטי או הגבלת זמן. על פי "העין השביעית" (8.6), כדי לשכנע את חברי הכנסת מהליכוד, מעוצמה יהודית ומהציונות הדתית להצביע בעד אישור הצעת חוק זו לקריאה שנייה ושלישית "אמר להם יו"ר הוועדה ח"כ פוגל כי העיקר הוא שיחוקק חוק ממשלתי בנוסח כלשהו, כדי שלאחר מכן יהיה ניתן להגיש הצעות חוק פרטיות שיעשו לו רדיקליזציה. 'שמנו רגל בדלת', הגדיר זאת פוגל".

יצוין שאגודת העיתונאים הירושלמית הגיבה להצעת החוק באומרה: "את ההצעה המחרידה של ח"כ סוכות יש להסיר מיד מסדר היום! אם חלילה ההצעה תתקבל, היא תצרף את ישראל למועדון המצורעים של מדינות, כגון צפון קוריאה, ורוסיה. שם כולאים עיתונאים ואף גרוע מכך! אגודת העיתונאים תילחם ככל יכולתה בהצעה זו". האיגוד היציג של עובדי התקשורת, ארגון העיתונאים והעיתונאיות, טרם התייחס לנושא.

מתקפה על האקדמיה

הצעת חוק נוספת הגיש יו"ר הקואליציה ח"כ אופיר כץ (הליכוד) לפני שבועיים וכתרתה - "להוצאת הטרור

אלימות משטרתית קשה ברחבי הארץ אלפים בהפגנה בת"א לציון 57 שנים לכיבוש

בעת מעצר שני הפעילים ובטרם החלה העצרת, צרח קצין משטרה: "אין שלט 'לא תרצח', אין שלט 'לא תרצח'! ככה אני אמרתי ולא יהיה שלט 'לא תרצח'. אני קובע מה יהיה פה – אני היחידי שקובע מה יהיה פה". בהמשך עצרו כעשרה שוטרים מפגינה בעת שניסו לפזר את העצרת בכוח אף שברישיון היה כתוב במפורש שזכותה להימשך.

האלימות המשטרתית לא נפסקה עם סיום העצרת בכיכר הבימה. מאוחר יותר, נרשמו בהפגנה ההמונית בצומת קפלן מעצרים אלימים. שוטרים חנקו מפגינים, דחפו אותם או תפסו אותם בחולצתם. המשטרה הודיעה שבמהלך הפגנה זו נעצרו 33 אזרחים. בין היתר נעצרו שני רופאים. רופא מתנדב ב"חלוק לבן", ד"ר אודי בהרב, בן 74, נעצר באלימות רבה בזמן שטיפל בפצועה. זאת למרות שלרופאים ולאנשי צוות רפואי יש אישור למעבר חופשי לצורך טיפול בנפגעים. ד"ר יסמין לשם, אונקולוגית, נעצרה גם כן. יו"ר ההסתדרות הרפואית, פרופ' ציון חגי, הגיב על מעצרו של ד"ר בהרב: "התמונות שראינו אמש מההפגנה בתל-אביב מטרידות ביותר ודורשות חקירה מיידית ובלתי תלויה. לא יעלה על הדעת שרופא המזוהה כאיש צוות רפואי, הלבוש בווסט אדום, ייגרר באלימות שעה שהוא מעניק טיפול רפואי למפגיני פצוע. כל בר דעת שצופה בתיעוד הזה חייב להזדעזע".

הפגנות רבות נערכו במוצ"ש (8.6) ברחבי הארץ למען שחרור החטופים, להפלת הממשלה ונגד המלחמה בעזה. במהלך המחאות נעצרו ברחבי הארץ כ-50 מפגינים. המשטרה עשתה שימוש בכוח רב כדי לפזר מחאות. זאת, על רקע חילוצם בכוח (8.6) של החטופים נועה ארגמני, אלמוג מאיר ג'אן, אנדריי קוזלוב ושלומי זיו.

חרף הצלחת המשטרה בתל-אביב למנוע צעדת מחאה לציון 57 שנות כיבוש מטעם הארגונים המאוגדים במסגרת שותפות השלום, נערכה בשבת (8.6) בכיכר הבימה עצרת נגד הכיבוש והמלחמה בהשתתפות אלפים. בעצרת לקחו חלק פעילים בארגונים רבים, ביניהם: הגוש נגד הכיבוש, גוש שלום, אימהות נגד אלימות, חד"ש, תע"ל, תנ"ך, עומדים ביחד ועוד. עוד השתתפו במחאה: יו"ר חד"ש-תע"ל איימן עודה, שהיה הנואם המרכזי בעצרת שאת דבריו המשטרה ניסתה לקטוע, חברי הכנסת עאידה תומא-סלימאן, עופר כסיף ויוסף עטאונה, יו"ר חד"ש וח"כ לשעבר עיסאם מחול, מזכ"ל מק"י עאדל עאמר וחברי הכנסת לשעבר תמר גוז'נסקי, דב חנין ויוסף ג'בארין.

המארגנים פרסמו קריאה לקראת העצרת בה נאמר: "מחר נקיים הפגנה יהודית-ערבית בכיכר הבימה בקריאה לסיום 57 שנים של הכיבוש הישראלי הצבאי, אשר מונע מהעם הפלסטיני את הזכות להגדרה עצמית ובכך פוגע בשלום ובביטחון של הפלסטינים והישראלים וכל העמים באזור. יחד נקרא לעצירת המלחמה הנפשעת בעזה, אשר ממיטה אסון איום על מיליוני פלסטינים ומחסלת את הסיכוי להסכם אשר יבטיח את החזרת החטופים ובני הערובה כשהם בחיים, ושבעקבותיו יונע תהליך מדיני. נקרא לעצירת הפשעים המבוצעים בגדה המערבית בידי המתנחלים, להפסקת הרדיפה הפוליטית נגד האזרחים הערבים ומתנגדי המלחמה, ולהפסקת ההפקרה של אוכלוסיות מוחלשות בפריפריה שמשלמות את המחיר הכי יקר עבור כיבוש ומלחמות".

עשרות מעצרים, שימוש במכת"זיות ובפרשים ואלימות פיסית קשה נרשמו בשבת במחאות נגד ממשלת הימין והמלחמה ולמען עסקת החטופים. "מבצע המעצרים" החל כבר בשעות אחה"צ בכיכר הבימה, בעת ששני פעילי חד"ש עסקו בהכנות להפגנת שותפות השלום במקום. הסיבה: תלו שלט עם הכיתוב "לא תרצח" – הדיבר השישי בעשרת הדיברות. במהלך הפגנה זו לציון 57 שנים לכיבוש ובקריאה לסיום המלחמה איבדה המשטרה כל רסן: החרימה כרזות ושברו שלטים, לרבות קריקטורה ובה נתניהו הוא עגל הזהב.

דיון על ההתעללויות והעינויים בשדה תימן

בחמישי שעבר (6.6) אירח סניף מק"י בירושלים את ד"ר בטינה בירמנס מהוועד נגד עינויים ואת סאמה עראקי מארגון "חוריה", לדיון בנושא ההתעללות והעינויים בשדה תימן. בפאנל מסרה ד"ר בירמנס עדויות שהגיעו מעצירים שהצבא הישראלי עצר בעזה בעילה של "לוחם בלתי חוקי". עצירים אלה מוחזקים פעמים רבות תחת כיפת השמיים, כשידיהם כפותות באזיקונים או קשורות לקיר למשך שעות או ימים ארוכים ועיניהם מכוסות. על האסירים להתקיים מקצבת מזון ושתייה מינימלית. הם מוגבלים בתקשורת הן אחד עם השני והן עם יקיריהם, שאינם יודעים אם הם בין החיים. סטייה מההנחיות גוררת עונשים פסיים.

העצורים בשדה תימן מתוחקרים ללא נוכחות עורך דין, ומקבלים טיפול רפואי לקוי או שאינם מקבלים טיפול רפואי כלל. מבין 4,000 שנעצרו מאז תחילת המלחמה, מעריכים שכ-1,500 עצירים שוחררו בחזרה לרצועה כאשר נמצא שאינם משוייכים לארגון החמאס. היתר עדיין מחוזקים ללא משפט. עוד דווח כי ההערכה היא כי לפחות 30 מהאסירים מתו במהלך הכליאה כתוצאה מהתנאים הקשים. מדינת ישראל נמנעת מפרסום נתונים רשמיים, ועל אף שהוגשו תביעות נגד, היא לא הגיבה אף לא לאחת.

בדבריו באסיפה קישר סאמה עראקי סיפורי הזוועות להשחתת המוסרית והערכית הכוללת הנובעת באופן ישיר מהכיבוש. הוא חיזק את ידי המפלגה בירושלים וקרא לחברי הסניף להמשיך בעבודה המשותפת על מנת להביא לסיום הכיבוש ולביסוס חברה חופשית ושוויונית.

רועי זאורבך

קבלו את

זו הדרך

מדי שבוע בדוא"ל

או בדואר רגיל

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח

כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לכסות את הוצאות

המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה

הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205 תל-אביב 6126102





דו"ח מקיף ומשותף של 21 ארגוני זכויות אדם בישראל השנה ה-57 לכיבוש היא הקטלנית ביותר

מתקפה גוברת. "כולנו, הארגונים החתומים על הדו"ח, מחויבים לשינוי המציאות הקודרת המתוארת בו ומקווים שיבוא יום שבו פעילותנו לא תהיה נחוצה עוד".

אלימות משולבת של חיילים ומתנחלים

הדו"ח המשותף מציג אפוא תמונת מצב מקיפה של השלכות הכיבוש בארבעה אזורים גיאוגרפיים: האסון ההומניטרי ברצועת עזה והחשד לפשעי מלחמה של ישראל; העמקת הסיפוח והאצת הנישול בגדה המערבית; החשת מאמצי יהוד בצד נישול האוכלוסייה הפלסטינית בירושלים המזרחית; והאצת הכרסום במרחב הדמוקרטי בישראל.

לדברי המחברים, "ארבעה נושאים אלה שזורים זה בזה, ויש להביט במשולב בנעשה בכל המרחב הנתון לשליטה ישראלית. בתוך המסגרות הנורמטיביות השונות, תמות זהות מופיעות בתצורות שונות: דה-הומניזציה של פלסטינים וקידום עליונות יהודית; הפרות של החוק הבין-לאומי; זילות של חיי אדם ונרמול של אלימות והרס; ניסיון להרחיב ולבסס את השליטה הישראלית בשטח באופן בלתי הפיך. אנו מפצירים בקוראים לראות את המצב לאשורו: תמונה אחת כוללת, שלה מופעים מסוגים שונים המשפיעים זה על זה".

בדו"ח נאמר מפורשות כי האסון ההומניטרי בעזה הוא מעשה ידי אדם ולא היה מחויב המציאות, גם לא בימים של מלחמה. "ישראל אחראית לאסון זה, ויש צורך דחוף בחקירת החשדות לביצוע פשעי מלחמה ובמימוש מידי של אחריות ישראל ככוח כובש כלפי האוכלוסייה בעזה. על ישראל עדיין חלה החובה למנוע את מותם וסבלם של עוד אלפי אנשים. שינוי זה תלוי בעיקר בלחץ ציבורי ובין-לאומי על ממשלת ישראל". הסיפוח וההעמקה של משטר הכיבוש בגדה המערבית הוא צו מאוד תחת הממשלה ה-37 של ישראל וגברו אף יותר מאז פרוץ המלחמה. כיום, המציאות בגדה המערבית משתנה לבלי הכר בשל אלימות חיילים ומתנחלים, הרחבת ההתנחלויות ויישום שינויים מבניים ומשפטיים באופן השליטה הישראלית בגדה. במקביל, שימוש גובר במעצרים מכל הסוגים וצמצום קיצוני של חופש התנועה פוגעים בזכויותיהם של מאות אלפים.

נמרוד עובד

נוסף להתעלמות מהפגנת האלפים שנערכה בשבת בכיכר הבימה בתל-אביב (ר' ידיעה בע' 4), שלא זכתה לסיקור בעיתונות הממסדית, התעלמו כלי התקשורת לחלוטין גם מציון סיומה של השנה ה-57 לכיבוש הישראלי בשטחים הפלסטיניים. והרי הכיבוש הוא אביה-מולידה של מלחמת עזה העקובה מדם.

לציון 57 שנים לכיבוש, פרסמו 21 ארגוני זכויות אדם בישראל בפעם השנייה דו"ח משותף (40 עמודים) שמטרתו להציג תמונה מקיפה של הכיבוש: "מצב הכיבוש, השנה ה-57". בכתיבת הדו"ח לקחו חלק: במקום - מתכננים למען זכויות תכנון, בצלם - מרכז המידע הישראלי לזכויות האדם בשטחים, גישה - מרכז לשמירה על הזכות לנוע, האגודה לזכויות האזרח בישראל, הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל, הורים נגד מעצרי ילדים, המוקד להגנת הפרט, הקרן למגני זכויות אדם, זזים - קהילה פועלת; חקל - ברית להגנה על זכויות אדם, יש דין, לוחמים לשלום, מחסום-ווטש, עיר עמים, עמק שווה, עקבות - המכון לחקר הסכסוך הישראלי-פלסטיני, רבנים לזכויות האדם, רופאים לזכויות אדם, שוברים שתיקה, שלום עכשיו ותורת צדק.

שנה קשה ואכזרית במיוחד

במבוא לדו"ח נאמר כי השנה ה-57 הייתה קשה ואכזרית במיוחד: לאחר הטבח שביצע חמאס ב-7 באוקטובר, יצאה ישראל להתקפה חסרת מעצורים שבמהלכה והרגה עד כה עשרות אלפים - בהם אלפי ילדים. בנוסף מובילה ישראל מדיניות הכוללת: הרעבה, עקירה, הרס מאסיבי של מבנים ותשתיות והעלמה של אלפים במתקני מעצר לא מפקחים.

בגדה המערבית מובילה הממשלה הפיכה משפטית בדמות סיפוח הגדה לישראל והרחבת מפעל ההתנחלויות באופן חסר תקדים. בצל המלחמה, בווערת הגדה עקב אלימות מתנחלים בחסות הצבא, גירוש קהילות והגבלות תנועה דרקוניות. בירושלים המזרחית מאיצים את נישול התושבים הפלסטינים מאדמותיהם. באמצעות הרחבת התנחלויות ואפליה בתכנון, מקדמת ישראל ייחוד של שטחי ירושלים שמעבר לקו הירוק. על פי הדו"ח של ארגוני זכויות האדם, גם בתוך ישראל נמצאים חופש הביטוי והמחאה ומערכת המשפט תחת

נחטפנו בידי מנהיג ששחיתותו אומנותו

לפגוע ברשות הפלסטינית; נחטפנו בידי מי שיצאו מעזה בלי הסכם, למרות שידעו שהחמאס ישתלט עליה – רק כדי להימנע מהסדר מדיני, מעימות עם המשיחיות היהודית ומפינוי התנחלויות; נחטפנו בידי תנועה משיחית, שמאז הכיבוש מעדיפה את מדינת יהודה על מדינת ישראל; שבניגוד לכל עקרונות הציונות, מעדיפה אדמה על אדם ושליטה בעם אחר על פיתוח, חינוך ותרבות ישראליים.

נחטפנו בידי מנהיג ששחיתותו-אומנותו; אשר כדי להקים את קואליציית האימה מכר את ישראל לגולדקנופף, לרעי ולסטרוק, שדאגו להעביר את תקציב המדינה להתנחלויות ולחרדים, וגם ל"הלומים" של מירי רגב. נחטפנו בידי מנהיג ששחיתות-אומנותו; שכדי לשמר את קואליציית האימה מכר את ישראל לבן-גביר, לסמוטריץ' ולסון-הר-מלך, שחפצם בור - לרקוד על הדם, על הדם שלנו.

בכל יום נהרגים בעזה חיילי צה"ל במלחמה שהייתה צריכה להסתיים מזמן. בכל יום נהרגים בעזה ילדים, נשים וגברים חפים מפשע במה שכבר הפך אסון בממדים מזוועים. בהעדר כל מוכנות לדבר על היום שאחרי, ממשלת הדמים עוסקת רק בנקמה. אך נקמה לא רק שאינה תוכנית יעילה היא מונעת את יישום המטרה החשובה מכל בעת הזו - שחרור החטופים.

יש לי לא מעט חברים שהרימו ידיים. שכבר עזבו, או מתכננים לעזוב, שבונים לילדים שלהם עתיד במקום אחר. אני לא שם. אני מאמינה שאפשר לנצח במאבק על ישראל. ישראל לא הוקמה בידי משיחיים, היא הוקמה בידי אנשים שביקשו את מה שיש לרוב עמי העולם, את האפשרות לבנות בית לאומי וחופשי. החלום שלהם בדבר חברת מופת נדחק עם השנים. גברה ידם של החיים הנוחים, של הקפיטליזם ושל האשליה שאפשר "לנהל את הסכסוך" ולחיות בשקט כאשר שולטים על עם אחר.

7 באוקטובר הבהיר לכולנו, שזה בלתי אפשרי. כעת ישנן שלוש אפשרויות: לצאת מכאן; להמשיך להתאבד על מבצר ההתנחלויות; או לבנות מחדש את מדינת ישראל כבית הלאומי של העם היהודי וכמדינת כל אזרחיה.

גיהנום משותף לכולנו

אם יש משהו שלמדנו בשמונה חודשי הגיהנום, הוא שהגיהנום הזה משותף לכולנו, וכי "כולנו" אינו מבחין בין יהודים לערבים, אלא בין מי שרוצה לקום בבוקר ולחיות עם משפחתו בשלום לבין מי שרוצה לרקוד על הגבעות ועל הדם. אני מקווה שבקרוב מאוד נראה את התפרקותה של ממשלת האחדות המזויפת. אני מקווה שגם בקרב 64 חברי הכנסת התומכים בממשלת הדמים – ישנם חמישה שנותר בהם ולו גרם אחד של מוסריות ולכן יתמכו בהקמת ממשלה חדשה, זמנית, שתשאיר בחוץ את הנאשם ואת חבורת משיחי השקר. התפקיד הראשון והחשוב ביותר של ממשלה זמנית זו יהיה להסכים לעסקה אותה מונע הנאשם – ולשחרר את החטופים. הממשלה הזמנית תפסיק את המלחמה ותכריז על בחירות דמוקרטיות. לאחריהן נתחיל לבנות מחדש את מדינת ישראל. זה יכול לקרות וזה צריך לקרות. עכשיו!

יפעת סולל

מתוך דברים בעצרת נגד ממשלת הימין
כפר סבא, שבת, 1 ביוני



יפעת סולל בהפגנה נגד ממשלת הימין (צילום: דף הפייסבוק של יפעת סולל)

שמי יפעת סולל, אני עורכת-דין, ד"ר למשפטים, פעילה חברתית ופוליטית כל חיי. עומדת בראש ברית הקואופרטיבים לצדק חברתי, כלכלי וסביבתי וסמנכ"ל חדו"ש לחופש דת ושוויון. כל חיי אני מעורבת במאבקים לצדק חברתי, לחופש דת ולשלום. מאז דצמבר הצלחתי למנוע את העברתם השנה של 880 מיליון שקלים ושל עוד מיליארד וחצי שקל מעתה ולתמיד לרשתות החינוך החרדיות-פוליטיות. אלה פועלות בניגוד לחוק ולא מלמדות לימודי ליבה. גם חשפתי את מה שעשוי להתברר כאחד מסיפורי ההונאה הגדולים בתולדות ישראל – של רשתות החינוך החרדיות.

כשהממשלה הזו קמה ואושר תקציב שנותן עדיפות חסרת תקדים לציבור החרדי ולהתנחלויות, הבנתי שאין לנו מנגנונים חוקיים טובים מספיק, שיגנו על הציבור הישראלי מפני שלטון מושחת. הרגשתי שנחטפנו. כאשר החלה הממשלה לקדם את חוקי ההפיכה השלטונית, תוך הסתמכות על רוב מקרי, כדי לבטל את המשטר הדמוקרטי בישראל, הרגשתי שנחטפנו.

בבוקר 7 באוקטובר, כשהתכתבתי בפעם השנייה והשלישית עם החברה הכי טובה של אמי החיה בבארי, והיא אמרה שעדיין לא רואים את צה"ל בסביבה, לא יכולתי להעלות בדעתי את עומק ההפקרה. אבל האמת היא שנחטפנו מזמן.

נמנעים מהסדר מדיני

נחטפנו בידי מי שהפקירו במשך שנים את שדרות, נירים, ניר עוז ושאר יישובי העוטף; שגרמו לכך שיהיה דור שלם שחשב שזה טבעי לחיות עם "צבע אדום" וסכנת חיים יום-יומית; נחטפנו בידי מי שבמשך שנים מימנו את החמאס, כדי



דניאל חדואה מגיע לבית המשפט בסנטיאגו מלווה באלפי תומכים (צילום: רדיו אוניברסיטאד דה צ'ילה)

דניאל חדואה, ראש העיר הקומוניסט בצ'ילה בנלא בגלל שרצה להיטיב עם העניים

ארצית של בתי מרקחת עממיים, שאיגדה את כל העיריות המקומיות שהחליטו להקימן. זאת כדי לתאם ביניהן ולהשיג תרופות נוספות ובמחירים זולים יותר לטובת התושבים. כדי שהחברה הארצית תהיה מוסד שיתופי המתנהל בשקיפות, הנשיאים שלה התחלפו תכופות. דניאל חדואה היה אחד מהם. אולם למרות הרצון הטוב, כחלוף שבע שנים נקלעה החברה לגירעון ופשטה את הרגל. זאת למרות שבתי מרקחת עממיים ממשיכים לפעול בעיריות מקומיות רבות. פרקליטות המדינה של צ'ילה טוענת, שבתקופת נשיאותו בתאגיד השיתופי, הציע חדואה שוחד לספקים, הונה את המדינה ואף ניהל אותו "בצורה לא הוגנת". הוא הועמד לדין, ולפני שבוע החל השימוע בבית המשפט. לאחר הצגת הטיעונים של פרקליטות המדינה ושל צוות ההגנה של חדואה, החליטה השופטת להטיל על ראש העירייה המקומית הפופולרי מעצר עד תום החקירה, כארבעה חודשים, שכן "יש חשש שימשיך בשלו כראש העירייה המקומית רקולטה ובכך הוא מהווה סכנה לציבור".

אינטרס של הימין

הפרשה מבטאת את הלחץ של הימין הצ'יליאני ושל העוצמה הכלכלית שהוא מייצג. שהרי מי שהכי נפגע מפעילות המוסדות העממיים ברקולטה, שחדואה העמיד לרשות התושבים, הם בעלי ההון השולטים בייצור התרופות, המו"לים הגדולים וכרישי הנדל"ן. גם התזמון של המהלך אינו מקרי: בדצמבר האחרון יסיימו חדואה ושאר ראשי העיריות המקומיות את כהונתם וייערכו בחירות.

עצוב להיווכח, כי חמישים שנה לאחר ההפיכה הצבאית של הגנרל פינוש נגד הנשיא הסוציאליסטי סלבדור איינדה והרפורמות המהפכניות שהנהיג, עדיין בכוחה של האליטה הכלכלית הצ'יליאנית, בשיתוף מוסדות המדינה, לקדם את האינטרסים הכלכליים הצרים שלה. באמצעות מערכת המשפט, מתמידה האליטה לפגוע במגוון דרכים בעשייה למען צדק חברתי.

הנשיא איינדה שילם בחייו על הניסיון שהוביל למען שיפור חייו של העם הצ'יליאני. דניאל חדואה משלם, בינתיים, בחירותו ובשמו הטוב בגין אותו "פשע".

קלאודיו מנדלר, סנטיאגו

שיפור חיי התושבים העניים עדיין נחשב בצ'ילה פשע. דניאל חדואה, ראש העירייה המקומית של רובע רקולטה בסנטיאגו, ממוצא פלסטיני, פעיל מרכזי במפלגה הקומוניסטית הצ'יליאנית, יעמוד לכן למשפט באשמת שוחד והפרת אמונים.

חדואה מכהן כראש העירייה המקומית של רקולטה כבר 12 שנה. זו הקדנציה השלישית שלו ולפי החוק – האחרונה בתפקיד. ברקולטה חיים כ-200 אלף תושבים, רובם בעוני. הנגישות שלהם למוצרים ולשירותים כגון מגורים ראויים, חינוך, תרופות וספרים ועוד אינה מובנת מאליה. כזכור, צ'ילה הייתה המעבדה הראשונה להשלת הדגם הכלכלי-חברתי של הקפיטליזם הניאו-ליברלי בשנות ה-70 של המאה שעברה. מהלך זה בוצע באמצעות הדיקטטורה הצבאית העקובה מדם של הקלגס אוגוסטו פינוש ושותפיו בארצות-הברית.

מסתבר כי ההיגיון המסדר של המדיניות הקפיטליסטית לא השתנה הרבה, ויש אומרים שאפילו השתכלל. 35 שנות דמוקרטיה וממשלות "מרכז-שמאל" לא עשו דבר כדי לשנות את צ'ילה. אפילו הממשלה "הכי שמאלית מאז ממשלתו של הנשיא סלבדור איינדה" והנשיא הצעיר גבריאל בוריץ' אינם מובילים שינוי. התקוות של רבים, כי בוריץ' ינקוט עמדות תקיפות נגד הירושה השליטתית והכה מושרשת של פינוש, התפוגגו מהר מאוד. הצ'יליאנים נאלצים להתרגל למציאות בה יש להם ממשלה חלשה ונשיא חלש עוד יותר.

קידם מדיניות רווחה יוצאת דופן

במציאות זו, בולטת תרומתו של ראש העירייה המקומית חדואה, שקידם מדיניות רווחה מרחיקת לכת לשיפור תנאי החיים של התושבים. דוגמאות לכך: הקמת "בית המרקחת העממי", בו ניתן לרכוש תרופות במחיר הוגן (תרופות הן עסק ריווחי ביותר במדינה בה כמעט שאין פיקוח על המחירים), ו"חנות הספרים העממיים". חדואה אף ייסד חברת נדל"ן עממית, שבאמצעותה מתאפשר לתושבי השכונה לרכוש דירה (אפשרות שאין לצ'יליאנים רבים). בחסות העירייה המקומית, הגישה של התושבים למוצרים ולשירותים בסיסיים, שהעוני והסדר החברתי מונעים מהם, הפכה מציאות.

בתי המרקחת העממיים הפכו מוסד ששמו הולך לפניו. ב-140 עיריות מקומיות נוספות בתחומי סנטיאגו וברחבי המדינה העתיקו אותו בצורה זו או אחרת. הוקמה אפילו חברה



אלפים צועדים בעיר דום דום שבמדינת בנגל המערבית כדי להשתתף באסיפת בחירות של המועמד הקומוניסטי, 27 במאי 2024 (צילום: מורנינג סטאר)

מאמצי מודי לקדם הפיכה משטרית ושינוי בחוקה בקשיים

התוצאות המפתיעות של הבחירות בהודו

לראשונה הצליחו מודי ומפלגתו לכבוש מושב אחד. זאת, הודות לדגש הגדול ששם מודי בדרום בקמפיין הנוכחי. מודי אף ביקר באזור זה יותר מכל מקום אחר. יש לציין כי הבהראטיה ג'נאטה פעלה באסטרטגיה אחרת בדרום הודו. במקום לדבר על לאומנות הינדואית ועל דת, מועמדיה התייחסו בעיקר לסוגיות הכלכליות, לתוכניות רווחה ולפיתוח תעשייתי - נושאים חשובים בדרום המתפתח.

סופו של עידן מודי?

עם פרסום תוצאות הבחירות. מסר דובר המפלגה הקומוניסטית: "דין הבוחר פירושו סוף עידן השלטון האוטוריטרי, הפשיסטי והחד-מפלגתי של מודי". יחד עם זאת ציינו הקומוניסטים, כי אילו מפלגות ברית האופוזיציה היו משתפות פעולה בצורה טובה יותר והיו שמות את היריבויות ההיסטוריות בצד - ההפסד של מודי יכול היה להיות גדול יותר. כמו כן הדגישה המפלגה הקומוניסטית את הבעיות שצצו במערכת הבחירות, ביניהן - הדחייה של הבחירות בחודשיים כדי לקיים שבעה סבבים אזוריים; השתקה של ועדת הבחירות אל מול ההסתה האלימה הפרועה והגזענית של מועמדי הימין; הסקרים החד צדדיים לחלוטין ביום הבחירות; ושוק המניות ההודי שזינק טרם פרסום התוצאות בצפייה לניצחוננו הגורף של מודי. לטענת המפלגה הקומוניסטית מדובר בהתנהלות לא-תקינה של גורמים שלטוניים. המפלגה קראה להקים ועדת חקירה פרלמנטרית בנושא.

לאחר הבחירות ניצב מודי בפני הממשלה השלישית שלו חבול אבל חזק דיו. אבל ייתכן שייאלץ לגנוז את תוכניתו הגדולות לשינוי החוקה במסגרת הפיכה משטרית. הוא יהיה חייב להקדיש את חמש השנים הבאות לשיקום מפלגתו ולחשיבה מחדש על האסטרטגיה שהוא הוביל עד כה. האתגר העומד כעת בפני האופוזיציה הוא להישאר מאוחדת, ולהיאבק ללא פשרות במדיניות מודי הגזענית והניאו-ליברלית. הקרב הפוליטי הבא בהודו יתנהל בעוד שנתיים בעת שיערכו הבחירות במדינות הפרציה הגדולה.

עידן סלוצקר

נרנדרה מודי, ראש הממשלה ההודי הימני החדש-ישן, הושבע לתפקיד ביום ראשון (9.6) בפעם השלישית. לממשלתו הכוללת 71 שרים ומזכירי מדינה צפוי עתיד לא קל. בשבוע שעבר הסתיימו הבחירות בהודו לאחר חודשים ארוכים ו-7 סבבי הצבעה שתוצאותיהם מפתיעה ביותר. בניגוד לסקרים ולתחזיות, מודי לא השיג את המטרה ששם לעצמו: להגדיל את סיעתו בפרלמנט ל-370 מושבים, כך שעם עוד כ-30 בעלי ברית יחזיק בכוח אבסולוטי בשלטון.

ההיפך הוא שקרה: מפלגתו בהראטיה ג'נאטה (BJP), איבדה את הרוב בפרלמנט לראשונה מזה עשור, וכעת היא תלויה בבני בריתה האזוריים. לעומתם, ברית אינדי"ה הצליחה להגדיל את כוחה של האופוזיציה בהובלת מפלגת הקונגרס. בבית חרות עשרות מפלגות כלל-ארציות ומקומיות ובהן המפלגה הקומוניסטית והמפלגות הקומוניסטית-מרקסיסטית, הקומוניסטית מרקסיסטית-לניניסטית והסוציאליסטית-המהפכנית.

אופוזיציה לא יציבה

בצד ציון ההישג של האופוזיציה המאוחדת, יש לזכור שזו ברית מאוד לא יציבה. בין מרכיביה - "שיב סנה", מפלגת ימין קיצוני אזורית שמתנגדת למודי ואף הגיעה להישגים רבים במדינת מהרסטר, בה הביסה את מפלגתו של מודי אך בכך חיזקה את הימין הקיצוני. לעומת זאת, במסגרת הברית הצליח השמאל להגדיל במעט את כוחו ולפרלמנט בדלהי נכנסו נציגים של המפלגות הקומוניסטיות והסוציאליסטיות.

חשוב לציין כי דווקא באזור הבחירה של איודה, שבו מודי חנך רק לפני כמה חודשים את מקדש ראם על הריסות המסגד "בברי מסג'ד", הפסיד המועמד שלו לטובת מועמד של המפלגה הסוציאליסטית. הדבר הביך מאוד את מודי ומפלגתו שהפכו את המקום סמל של שלטונם ושל מדיניותם הגזענית. בדרום הודו מסורתית האזרחים אינם מצביעים לימין של מודי. בולטת במיוחד מדינת קרלה, בה במשך שנים שולטים הקומוניסטים ובבחירות הכלליות התושבים נותנים את קולם לקומוניסטים ולקונגרס. הימין שבשלטון לא זכה בשנים קודמות אפילו במושב אחד בפרלמנט. בבחירות אלה

פיסות עלילה מסתערת ומפויסת

חלקו השני של הספר נקרא "המפלצת": ילדה מפלצת המשמידה את העולם ורומסת מפעלים, ארובות בנמל, בצ'ק פוסט, בלב המפרץ. זו מפלצת ירוקה המייצרת חשמל נקי ומנקה את האוויר; מפלצת מגושמת שבנויה מאלמנטים של הסביבה ומקיימת אינטראקציה עם מי המעיין ועם המזבלה; היא בתהום והיא על צלע ההר. המפלצת מחריבה וגואלת, קיימת-לא קיימת. התיאור משרה תחושה של בהילות, הסתערות, מרדף או הצלה. למפלצת אין גבולות, ולכן היא יכולה להיות גדולה, לתפוס מקום ולהשפיע. בהמשך המפלצת נדמית להלך רוח הקיים בנפש.

בארבעה שירים הנקראים "חברות" משובצים מיקומים אורבניים בחיפה. השירים מתקיימים במרחב הציבורי, מקושרים לסביבה ולמציאות ברחובות. חוויות שכל הנראה נחוות יחד, ומציבות את היחד אל מול המורכבות שבחוץ: "אנחנו משקרות זו לזו טוב יודעות לחלץ מהיומיום המשמים פיסות עלילה מפויסת".

ואולי דווקא שם, בתוך היומיום המשמים, ישנן זכות והזדמנות לראות את מי שנמצא לצידינו, "כי מי כמוך אקטיביסטית וכמוני עדה שקטה". הכותרת חברות יוצרת מעין חברות וזיקה בין השירים לבין עצמם. השירים היו יכולים להיקרא בשמות שונים אבל קיימים קשר ומשמעות ביניהם; קשר בין הדברים המסופרים המורה למה דווקא הם מחברים. מהשירים עולה שבתווך בין "אנחנו והעולם" קורות התרחשויות קטנות רבות המסמלות דברים קטנים וגם גדולים, אישיים וקולקטיביים: "מדבקה עם סמיילי זה שלום שלום".

רצון להיות בשליטה

החלק האחרון בספר ששמו "המפלגה או אמנות הדיבור", מורכב מפרגמנטים אישיים, מחלומות, מהתייחסות לסביבה האנושית-חברתית במבט ביקורתי. ובר מפגישה מושגים מדיניים עם נפש האדם ותוהה: "מה אלים יותר - המדינה, הנפש או המדינה שבפנים?". היא מתבוננת בחוויות נפשיות בתוך המציאות, שכן כפי שהנפש נמצאת בתוך המציאות כך המציאות נמצאת בתוך הנפש, מנסה לגעת במקור של החוויות האלה: בילדות, בטבע. ובר מתארת את המפלגה כמעין מסגרת תמיכה: המפלגה כמו מסמלת את תיקון העולם ואת הרצון להיות חלק ממהו, אבל גם לא לשכוח את עצמך. להיות שייכת, משפיעה, אבל לא להדחיק את מה שבפנים. להיות במקום שמור: "היי שותפה טובה לעצמך".

לפעמים המפחיד הוא הקרוב והמוכר. ובר מחפשת קרוב אליה את התשובות לשאלות העולות מתוכה. הכתיבה משדרת רצון להיות בשליטה, להיות בבית. עולה מתוך הדברים הציפיים שבמציאות יהיה מענה לצרכים של האדם. הסיפור הוא של חוסר יציבות ושל עצב, אבל גם של רצון "לקום מההריסות האלה", אולי דרך הגוף, אולי דרך הנפש, אולי מבפנים ואולי מהחוץ. הספר מסתיים בפאי פקאן ולימונדה ובחתול הזקוק לטיפול עד שיעמוד על רגליו.

לריסה מילר

בתחילת ספר שיריה "עונה ירוקה" (בעריכת סתיו אתלן, הוצאת נצח, 2024) פונה המחברת לילך ובר ומדברת אל הזולת ובו זמנית לעצמה. היא מבטאת הרהורים ומשתפת זיכרונות כפי שמבט לאחור מאפשר. הפסקאות הקצרות מספרות על אירועים פשוטים שנודעת להם משמעות רבה עבורה, על קשר עם אדם, על חוויות שעברו עיבוד מתמשך. באחת הפסקאות הראשונות היא תוהה: "ואם החיים הם

חוסר יכולת ליצור אלטרנטיבה?" ואכן, תוך כדי הקריאה ישנה לעיתים תחושה של חוסר במילים או בהירות. במובן הזה נראה שהחוסר הוא האלטרנטיבה: זה מחייב אותך למצוא אותה וככה היא מתקיימת בטקסט עצמו.

ליקוט הזיכרונות מתרחש כהוויה שיש בה גם פספוס וגם נוכחות. באחד הקטעים מספרת ובר על רווקות בזמן שנשים סביבה הופכות אימהות: "איך יודעות אם עשויות מחומר של הורות?". האימהות מתקשרת למושגים בסיסיים של בית ומשפחה אל מול "מי שרצית להיות".

באופן זה מוצבות שאלה ותהייה לגבי דמות העצמי, הרצונות, הפחדים, הנאמנות למשהו פנימי שלא תלוי בחיצוני. המהלך כולו מלווה בנבדלות מול רצון להיות יחד, בהסתגרות מול כמיהה לקשר.

הבית שב וחוזר בכתיבתה של ובר בצורה של אדמה וארציות: "רציתי לשיר לך נעימה קטנה, שתגרום לך להרגיש בבית גם כשאת רחוקה". בבית נמצאים האופטימיות, הרגש וגם הזיכרון. הקוראת מרגישה שהזיכרונות מתעוררים לחיים בשירים לפעמים בדימוי ספציפי כמו "צפרדע אוריגמי שקיפלת לי פעם"; לפעמים בצורת מקום כמו הים; ולפעמים בין השורות המתארות שתיקות והיעדר. נראה שמדובר בפרידה, אך הדמות נוכחת מאוד בזמן הווה. הבית נמצא גם בגוף, בחיבוק.

לילך ובר כותבת על הגוף ועל המישור הגשמי כנחמה ועל המילים כנחמה. במקביל היא מבטאת התענגות ילדית על דרך ביטוי שמעבר למשמעות השפה: "ועשיתי רעש בחדר מדרגות עד שנעתרת לי. אז בינתיים ממשיכה לדפוק".

עולם פרטי היוצא החוצה

הדיאלוג האישי שבספר הוא עולם פרטי, שמדי פעם מפנה מבט החוצה. מודע לעצמו, בוחן את עצמו, לפעמים גם שופט את עצמו: "המילים הן קליפות ריקות של הרגש שהודחק". כמה זה קרוב מדי, כמה זה רחוק מדי. החלוקה הממוספרת של הקטעים בונה סדר מסוים, הקובע מתי רעיון מתחיל ומתי נגמר; מתי צריך להגיד פחות ומתי יותר באיזה אופן משפט שמסתיים ממשך בעצם בפסקה הבאה.

בסוף החלק הראשון של הספר כותבת ובר על הגעה לבית העלמין - פרידה מוחשית וסופית, אותה היא מתארת כצדף הנותר על החוף מאות שנים, כעצמות דינוזאור במוזיאון. התיאורים של ובר מגדילים את המרחק לממדים היסטוריים, ובכך עוזרים למקם את האירוע וההתרחשויות באזור שהוא בטוח דיו, אזור שממנו היא יכולה לספר את הסיפור.

מועצת הביטחון: להפסיק את המלחמה

ההחלטה מחזקת את המתווה שהציג נשיא ארה"ב ג'ו ביידן: שחרור החטופים תמורת הפסקת המלחמה. ההחלטה גם קוראת לחמאס במפורש לאמץ את המתווה שהארגון נמנע עד כה מלהתייחס אליו באופן רשמי.

ברשות הפלסטינית בירכו

ברשות הפלסטינית בירכו על ההחלטה ומסרו כי הנשיא מחמוד עבאס "תומך בכל החלטה שקוראת להפסקת אש מיידית בעזה ושומרת על אחדות האדמה הפלסטינית". גם החמאס בירך על ההחלטה ומסר כי הוא מוכן לשתף פעולה עם המתווכות למען יישום העקרונות של ההצעה שאושרה. עוד בהצהרת חמאס: תמיכה בהדגשים שניתנו בהחלטת מועצת הביטחון בנוגע להפסקת אש קבועה בעזה, נסיגה מוחלטת של כוחות הכיבוש מהרצועה, חילופי שבויים, שיקום, החזרת העקורים העזתים למקום מגוריהם, ודחייה של כל שינוי גיאוגרפי ברצועה, לרבות צמצום שטחה.

בעקבות החלטת מועצת הביטחון צייץ יו"ר חד"ש-תע"ל, ח"כ איימן עודה: "אפילו ארה"ב בעד הפסקת המלחמה. נשארו רק ישראל ומיקרונזיה. אני קורא לציבור הרחב להיאבק למען סיום המלחמה, למען עסקת חטופים ושבויים ולהפלת ממשלת הדמים".

יצוין שמשרד הבריאות בעזה עדכן כי 274 פלסטינים נהרגו ו-698 נפצעו בהתקפות צה"ל בשבת (8.6) במחנה הפליטים נוסיראת במרכז הרצועה, במהלכן חולצו ארבעה חטופים. לפי המשרד, 37 אלף פלסטינים נהרגו ברצועה מאז ה-7 באוקטובר ויותר מ-84 אלף נפצעו.

מועצת הביטחון של האו"ם אישרה ביום שני (10.6) הצעת החלטה של ארה"ב לשחרור החטופים המוחזקים בידי חמאס ולהפסקת המלחמה ברצועת עזה. 14 מדינות הצביעו בעד ההצעה, רוסיה נמנעה, ואף מדינה לא התנגדה. ההצעה נתקלה בביקורת מצד ממשלת הימין בישראל, משום שהיא כוללת את הפסקת המלחמה תמורת שחרור החטופים - עמדה שממשלת נתניהו מתנגדת לה באופן גורף.

יצוין שבהצעה האמריקנית נכתב כי חברות המועצה "מדגישות את החשיבות של דבקות הצדדים בתנאי הצעה זו לאחר שיוסכם עליה וקוראות לכל המדינות החברות והאו"ם לתמוך ביישומה". עוד נכתב כי המועצה דוחה "כל ניסיון לשינוי דמוגרפי או טריטוריאלי ברצועת עזה, לרבות פעולות המצמצמות את שטחה של עזה, כגון דרך מיסוד רשמי או לא רשמי שלאזורי חיץ". בנוסף מודגשת מחויבותה הבלתי מעורערת של מועצת הביטחון להגשמת פתרון שתי המדינות באמצעות משא ומתן שיביא למצב בו שתי מדינות דמוקרטיות - ישראל ופלסטין - מתקיימות זו לצד זו בשלום בגבולות בטוחים ומוכרים, בהתאם לחוק הבינלאומי והחלטות האו"ם הרלוונטיות. "במסגרת זו מודגשת החשיבות של איחוד רצועת עזה עם הגדה המערבית תחת הרשות הפלסטינית". כל אלה עמדות המנוגדות למדיניות ממשלת נתניהו.

דיבור שמאלי
 סדרת הרצאות מבית הגדה השמאלית
מלחמת ה-AI הראשונה
 שיחה עם ג'ון בראון
 יום ראשון, 16.6, 19:30, אחד העם 70 תל אביב

המפלגה הקומוניסטית הישראלית
הוועד המרכזי
 אבל על לכתו של החבר הוותיק
כמאל חאג'
 ממייסדי סניף פקיעין
 ומשתתף בצער המשפחה והחברים

תא הסטודנטים הקומוניסטים משיק את קבוצת הקריאה הראשונה

منتدى الفكر الماركسي
מועדון הקריאה המרקסיסטי

במשך 5 מפגשים נקרא יחד בהוצאה המחודשת של **המניפסט הקומוניסטי** המפגשים יתקיימו באוניברסיטת תל-אביב, בהנחיית גיא טל.

יום רביעי 19.06 18:00	מפגש 1: הכנה - סקירה היסטורית והבהרת מונחי בסיס
יום רביעי 26.06 18:00	מפגש 2: תורת ההיסטוריה במניפסט
יום רביעי 10.07 18:00	מפגש 3: הדרישות הפוליטיות והאופי הפוליטי
יום רביעי 24.07 18:00	מפגש 4: ביקורת האידיאולוגיה אז והיום
יום רביעי 07.08 18:00	מפגש 5: מפגש מסכם

הצטרפו עכשיו!

זו הדרך ברשתות החברתיות


 וואטסאפ 
 טוויטר 
 פייסבוק 
 אינסטגרם 
 טלגרם 

zoha.org.il